

Standardy
ochrony małoletnich
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie

Mając na uwadze najwyższe dobro każdego dziecka, a także jego bezpieczeństwo oraz to aby podejmowane wobec niego działania, przez pracowników i współpracowników Ośrodka, były prowadzone z poszanowaniem jego praw i w ramach obowiązującego prawa, wprowadza się do stosowania w Ośrodku Pomocy Społecznej – Standardy ochrony małoletnich.

§ 1

Ileć w niniejszych Standardach jest mowa o:

1. **danych osobowych małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację;
2. **Dyrekcji Ośrodka** – należy przez to rozumieć Dyrektora lub Zastępcę Dyrektora Ośrodka;
3. **Dyrektorze Ośrodka** – należy przez to rozumieć Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie;
4. **krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć:
 - a) przemoc fizyczną – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźbę uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
 - b) przemoc emocjonalną – poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie oraz krytykę małoletniego, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) przemoc seksualną – angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm), wykonywanie zdjęć,
 - d) przemoc ekonomiczną – niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom,
 - e) zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,
 - f) cyberprzemoc - prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego, takich jak: sms, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne;

5. **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć zastosowanie wobec małoletniego jednego ze sposobów krzywdzenia lub popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym rodzica, opiekuna małoletniego, a także pracownika Ośrodka, partnera współpracującego lub stworzenie zagrożenia dobra małoletniego;
6. **małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która znajduje się w przedziale wiekowym od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
7. procedurze **Niebieskie Karty** – należy przez to rozumieć procedurę, realizowaną w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej, określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
8. **opiekunie faktycznym** – należy rozumieć osobę, która rzeczywiście sprawuje opiekę nad dzieckiem, jednak ta opieka nie wynika z obowiązku ustawowego;
9. **opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę, która nie jest rodzicem ani przedstawicielem ustawowym, a sprawuje bezpośrednią opiekę nad małoletnim (rodzic zastępczy, opiekun faktyczny);
10. **Ośrodku** – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornej
11. **partnerze współpracującym** z Ośrodkiem – należy przez to rozumieć osobę wykonującą zadania zlecone przez Ośrodek lub na mocy porozumienia z NGO, w siedzibie Ośrodka jak i poza nią;
12. **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną lub osobę która ma zostać zatrudniona w Ośrodku, na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy zakupu usługi, umowy o pracę wolontarystyczną;
13. **rejestrze** - należy przez to rozumieć Rejestr Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym;
14. **rodzicu** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentowania i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy;
15. **siedzibie Ośrodka** – należy rozumieć pomieszczenia i przyległy teren do budynku przy ul. Rycerskiej 13,
16. **uczestniku/odbiorcy** – należy przez to rozumieć każdą osobę małoletnią uczestniczącą w działaniach realizowanych przez Ośrodek na rzecz dzieci i młodzieży;
17. **zgódzie rodzica lub opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego lub opiekuna małoletniego;
18. **osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika, sprawującego nadzór nad sprzętem będącym mieniem Ośrodka, udostępnianym dzieciom, na czas realizacji zajęć w Ośrodku;
19. **osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika, sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego

§ 2

1. Pracownicy Ośrodka, posiadając wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich, w ramach wykonywanych przez siebie obowiązków służbowych, powinni zwracać szczególną uwagę na:

a) zaniedbania:

- higieniczne (czy dziecko/dzieci jest/są brudne, nieprzyjemnie pachnie/pachną),
- zdrowotne (dziecko nie posiada książeczki zdrowia, aktualnych szczepień, bilansów, zaopatrzenia w sprzęt medyczny np. Orteza, okulary, w przypadku choroby nie otrzymuje konsultacji medycznej),
- żywieniowe (nie ma zapewnionych posiłków zgłasza, że jest głodne, w domu brakuje podstawowych produktów żywnościowych),
- brak miejsca do snu, zabawy, nauki,
- odzież nieadekwatna do pory roku, wieku dziecka, rozmiaru (zbyt duże/zbyt małe ubranie);

b) zachowania dziecka np. kradnie jedzenie, pieniądze itp.,

c) nie ma przyborów szkolnych, odzieży np. na zajęcia wychowania fizycznego,

d) ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić i są w różnej fazie gojenia,

e) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące powstałych obrażeń, wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., często są zmieniane,

f) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,

g) strach małoletniego przed rodzicem lub opiekunem, boi się powrotów do domu,

h) zachowanie małoletniego, np. wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,

i) występują u małoletniego powtarzające się dolegliwości somatyczne np.: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,

j) bierność, wycofanie, uległość, okazywany strach, oznaki depresji itp. lub zachowania agresywne, buntowanie się, samookaleczenia, itp.,

k) to, że małoletni mówi o przemocach,

l) często spóźnia się na lekcje, ma wysoką absencję, zmianie uległa sytuacja edukacyjna (np. braki prac domowych, zaniedbywanie nauki, nieprzygotowanie do zajęć),

m) ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet, telefon),

n) używa środków psychoaktywnych,

o) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego),

p) w rozmowach z małoletnim nawracają/powracają tematy śmierci, samobójstwa, przemoc, samookaleczeń,

q) jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,

r) ucieka z domu,

s) widoczna jest nagła i wyraźna zmiana zachowania małoletniego.

2. Jeżeli z objawami u małoletniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to istnieje podejrzenie, że małoletni jest krzywdzony. Niepokojące zachowania rodziców to:

a) rodzic (opiekun) nie zaspokaja podstawowych potrzeb małoletniego,

- b) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń występujących u małoletniego,
- c) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małoletniego,
- d) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle go obwinia, poniża strofując (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „brudas”, „debil”, „gówniarz”),
- e) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego,
- f) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego,
- g) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni,
- h) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji,
- i) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie,
- j) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji,
- k) wypowiada się niespójnie,
- l) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego,
- m) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa,
- n) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
- o) rodzic (opiekun) sprawuje opiekę nad dzieckiem będąc pod wpływem alkoholu,
- p) rodzic (opiekun) zażywa narkotyki lub inne środki odurzające,
- q) rodzic (opiekun) przekazuje dziecku treści nieadekwatne do wieku (przekazuje informacje o toczących się postępowaniach sądowych, wypowiada się negatywnie o drugim rodzicu), angażuje dzieci w konflikt z drugim rodzicem,
- r) rodzic (opiekun) stosuje przemoc (słowną, fizyczną) względem wspólnie zamieszkających osób w obecności dziecka,
- s) rodzic (opiekun) w relacji z małoletnim stosuje szantaż emocjonalny.

3. W przypadku, kiedy inna osoba współpracująca z Ośrodkiem, zidentyfikuje czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci w ramach realizacji usług na rzecz Ośrodka, zobowiązana jest do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie pracownika Ośrodka.

4 W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami lub opiekunami, przekazując informacje na temat dostrzeżonych nieprawidłowości, informują też o dostępnych w Ośrodku i poza nim formach pomocy i motywują do skorzystania z nich.

5. Pracownicy Ośrodka, monitorują sytuację rodziny i dobrostan małoletniego poprzez m.in. kontakty z rodziną, kontakty z placówkami edukacyjnymi itp., do momentu stwierdzenia, że czynniki ryzyka ustały.

Zasady rekrutacji pracowników i wolontariuszy oraz współpracowników Ośrodka

§ 3

W celu ograniczenia do minimum możliwości:

- 1) zatrudnienia osoby, nie mającej uprawnień do pracy z małoletnimi,
 - 2) kontaktu małoletniego z osobą mogącą stanowić dla niego zagrożenie,
- podczas procesu rekrutacji w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie stosuje się zasady bezpiecznej rekrutacji.

W procesie rekrutacji nowych pracowników, lub wolontariuszy, bądź podejmowania współpracy z innymi osobami lub podmiotami, informuje się ich o obowiązujących w Ośrodku Standardach ochrony małoletnich.

1. Zasady prowadzenia bezpiecznej rekrutacji pracowników w Ośrodku:

- 1) uzyskanie informacji o pracowniku - przed nawiązaniem z pracownikiem stosunku pracy lub zawarciem umowy wolontariatu lub przed dopuszczeniem do innej działalności związanej z kontaktem z małoletnimi, pracownik ds. kadrowych, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane kandydata do zatrudnienia, nie zostały zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do Rejestru. Działanie to wykonuje również na wniosek koordynatora do spraw wolontariatu,
- 2) przechowywanie informacji z rejestrów, w aktach pracownika - informację otrzymaną z systemu teleinformatycznego z Rejestru z dostępem ograniczonym, pracownik ds. kadrowych drukuje i umieszcza w części A akt osobowych pracownika, bądź dołącza do umowy zlecenia, umowy zakupu usługi, umowy o pracę wolontariusza. W przypadku Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do Rejestru, wystarczy wydruk ze strony internetowej, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w Rejestrze,
- 3) uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego - pracownik ds. kadrowych, informuje kandydata do zatrudnienia na stanowisku w zakresie, którego będzie możliwy kontakt z dziećmi, o konieczności dostarczenia przed podpisaniem umowy, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, o niekaralności, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego. Do czasu uzyskania informacji z Rejestru (w procesie rekrutacji), kandydat składa oświadczenie o niekaralności i o braku toczących się postępowań karnych oraz dyscyplinarnych w aktualnym/ch miejscu/ach pracy. Wzór oświadczenia określony został w Załączniku Nr 1 do Standardów,
- 4) uzyskanie informacji z rejestru karnego państwa, którego kandydat do pracy jest obywatelem - zatrudniany pracownik powinien przedłożyć informację z rejestru karnego, państwa, którego jest obywatelem, uzyskaną do celów działalności zawodowej

lub wolontariatu, związanej z kontaktami z małoletnimi. Jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów lub nie prowadzi się rejestru karnego, lub osoba nie ma możliwości uzyskania informacji, pracownik ds. kadrowych przyjmuje od zatrudnianego pracownika, oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej o tym fakcie, oraz o:

- a) państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach,
- b) tym, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o braku toczących się postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych, został określony w Załączniku Nr 2 do Standardów.

W zawieranych przez Ośrodek umowach i porozumieniach, dotyczących realizacji określonych działań, które dotyczyć będą małoletnich, musi być zawarta klauzula, zobowiązująca stronę umowy lub porozumienia do sprawdzenia, czy dane wskazanych przez nią bezpośrednich realizatorów działań, nie są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie do Rejestru.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami, wolontariuszami i współpracownikami Ośrodka a małoletnimi

§ 4

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Ośrodka, a małoletnimi, obowiązują w takim samym stopniu wszystkich pracowników Ośrodka, stażystów, praktykantów jak i wolontariuszy oraz partnerów współpracujących z Ośrodkiem.

1. Wszystkie czynności podejmowane przez pracowników, wolontariuszy oraz partnerów współpracujących z Ośrodkiem, mają służyć dobru małoletniego i być w jego interesie.
2. Pracownik Ośrodka, wolontariusz oraz partner współpracujący z Ośrodkiem, zawsze traktuje małoletniego z szacunkiem oraz szanuje jego godność, uwzględnia, o ile to możliwe, jego potrzeby.
3. Pracownik Ośrodka, wolontariusz oraz partner współpracujący z Ośrodkiem, w swoich działaniach nie stosuje przemocy wobec małoletniego.
4. Pracownik Ośrodka zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe, wobec innych małoletnich.
5. Pracownik Ośrodka w kontakcie z małoletnimi:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletniego z szacunkiem,
 - b) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
 - c) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża,
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja ze względu na grożące małoletniemu niebezpieczeństwo (np. w konieczności przekazania ostrzeżenia),
 - e) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.
6. Decyzje dotyczące małoletniego, powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
7. Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
8. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim (na osobności, bez udziału innych osób), pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi, bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (nie dotyczy to np. psychologa).
9. Pracownikowi, nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
10. Pracownikowi Ośrodka, nie wolno wykorzystywać jakiegokolwiek przewagi ani stosować gróźb.
11. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności.

12. Wszyscy pracownicy Ośrodka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
13. Pracownik Ośrodka nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, a także zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego wcześniej nie wyraził na to zgody.

§ 5

1. W Ośrodku, każde zachowanie wobec małoletniego, noszące znamiona przemocy - jest zabronione.
2. Zabronione są też zachowania typu - popychanie, szturchanie, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się nawiązywać relacji seksualnych z małoletnim, składać małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści.
7. Pracownikowi nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (kawy, narkotyków, energetyków, tzw. dopalaczy).
8. Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 6

1. Kontakt z małoletnimi poza godzinami pracy, jest co do zasady zabroniony.
2. Pracownikowi, nie wolno zapraszać małoletnich do swojego mieszkania.
3. Spotkania z małoletnim lub też jego opiekunem, powinny odbywać się na terenie Ośrodka (nie dotyczy to asystenta rodziny).
4. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim, lub jego opiekunem poza godzinami pracy Ośrodka, pracownik może użyć:
 - a) służbowego telefonu,
 - b) służbowego e-mail,
5. Jeśli pracownik musi spotkać się z małoletnim poza godzinami pracy Ośrodka (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie przełożonego, a opiekun musi wyrazić zgodę na taki kontakt.
6. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany jest on do poinformowania przełożonego o tym fakcie.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, przełożony pracownika, wyznacza innego pracownika do pracy z małoletnim lub jego opiekunem.

§ 7

W przypadku organizowania na terenie Ośrodka zajęć dla rodziców/opiekunów, Ośrodek w ramach posiadanych możliwości, może zorganizować opiekę dla tych dzieci, których rodzice/opiekunowie nie mają możliwości zapewnienia im opieki we własnym zakresie.

1. W czasie zajęć organizowanych na terenie Ośrodka, pracownik Ośrodka może:
 - 1) pomagać dzieciom w czynnościach higienicznych,
 - 2) pomagać dzieciom podczas posiłku,
 - 3) pomagać dzieciom przy zakładaniu i zdejmowaniu odzieży.
2. Dopuszcza się, kontakt bezpośredni pracownika z dzieckiem, pod warunkiem, że związany jest w sposób naturalny z udziałem w zabawie, z konieczną pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka.
3. Pracownicy Ośrodka i inne osoby współpracujące z Ośrodkiem powinny:
 - 1) używać języka powszechnie akceptowalnego, przekazywać komunikaty odpowiednie do wieku małoletniego,
 - 2) powstrzymywać się w obecności małoletnich od używania wulgaryzmów i słów powszechnie uważanych za obraźliwe,
 - 3) traktować małoletnich równo, bez względu na indywidualne różnice pomiędzy nimi.

**Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia
małoletniego przez pracownika, osobę trzecią, innego małoletniego
lub rodzica, lub opiekuna**

§ 8

1. Procedura podejmowania interwencji przez pracowników Ośrodka w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletniego:

- 1) jeżeli pracownik jest świadkiem, że małoletni doświadcza przemocy, w tym wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego zdrowie i życie w związku z przemocą, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie zawiadamia Policję (dzwoniąc pod numer 112 lub 997) oraz przełożonego. W przypadku zawiadomienia telefonicznego, pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego, dane osoby podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz opis sytuacji z najważniejszymi dla sprawy faktami,
- 2) po powrocie do Ośrodka, pracownik sporządza notatkę służbową. Opisuje w niej zdarzenie i podjęte działania. Notatka służy w dalszej kolejności do wystąpienia przez Ośrodek do organów ścigania, z zawiadomieniem o możliwości popełnienia przestępstwa. Zawiadomienie kieruje się do organów właściwych ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego,
- 3) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy, w tym wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie oraz zawiadomienia przełożonego, w celu podjęcia działań wyjaśniających sytuację, a w razie konieczności podjęcia stosownych kroków prawnych,
- 4) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył przemocy innej niż seksualna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić przełożonego, w celu podjęcia działań wyjaśniających sytuację a w razie konieczności podjęcia stosownych kroków prawnych,
- 5) jeśli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec małoletnich np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanego o krzywdzenie, a następnie poinformować przełożonego, aby mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą i podjąć ewentualne inne działania.

2. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (krzywdzenie rówieśnicze):

- 1) jeśli pracownik jest świadkiem lub podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy rówieśniczej, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie;
- 2) przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego krzywdzonego i małoletniego podejrzanego o krzywdzenie. Podczas rozmowy przedstawia ofertę wsparcia rodzicom dzieci i motywuje do skorzystania z niej;

- 3) pracownik utrzymuje kontakt z rodziną, w celu weryfikacji podjętych przez nią działań i ich rezultatów.

3. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jego rodzica/opiekuna:

- 1) pracownik Ośrodka posiadający uprawnienia do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” (pracownik socjalny, psycholog, asystent rodziny), po otrzymaniu zgłoszenia lub stwierdzeniu osobiście, że mogą zachodzić takie okoliczności, podejmuje działania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej i procedurą przyjętą w Ośrodku,
- 2) pozostali pracownicy Ośrodka, jeśli są świadkami doświadczania przez małoletniego przemocy ze strony rodzica/opiekuna na terenie Ośrodka, zobowiązani są do poinformowania o dostrzeżonych nieprawidłowych zachowaniach tych osób, pracownika socjalnego.

W przypadku, gdy istnieje możliwość zidentyfikowania rodzica/opiekuna, pracownik przekazuje informację o zaistniałej sytuacji w formie Zgłoszenia - informacji, do Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Wzór Zgłoszenie - informacji, określony został w Załączniku Nr 4 do Standardów.

4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

- 1) jeżeli do pracownika socjalnego, zgłosi się małoletni i poinformuje, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”,
- 2) procedura „Niebieskie Karty”, wszczynana jest każdorazowo, w przypadku podejmowania interwencji z powodu podejrzenia krzywdzenia małoletniego, w tym wystąpienia czynników ryzyka, o których mowa w § 2, czy też stwierdzenia krzywdzenia małoletniego.

5. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika Ośrodka lub wolontariusza, stażystę lub praktykanta, lub pracownika organizacji bądź firmy współpracującej z Ośrodkiem:

- 1) każdy pracownik Ośrodka, który ma uzasadnione podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez innego pracownika Ośrodka, bądź przez inną osobę realizującą zadanie na zlecenie Ośrodka, jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania o swoich spostrzeżeniach bezpośredniego przełożonego, a gdy podejrzanym jest jego bezpośredni przełożony – dyrektora Ośrodka,
- 2) każda osoba wykonująca zadania na zlecenie Ośrodka lub współpracująca z Ośrodkiem, jeżeli ma uzasadnione podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez pracownika Ośrodka, jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania o swoich spostrzeżeniach dyrektora Ośrodka,
- 3) przełożony lub Dyrektor w ramach postępowania wyjaśniającego, może podjąć następujące czynności:

- a) przeprowadzić analizę zebranych informacji,
 - b) przeprowadzić rozmowę z osobą podejrzaną o krzywdzenie, w celu uzyskania wyjaśnień,
 - c) wystąpić z wnioskiem do Dyrektora o odsunięcie od pracy z małoletnim pracownika podejrzanego o działania powodujące krzywdzenie małoletniego,
- 4) w przypadku stwierdzenia, że pracownik nie przestrzega z należytą starannością Standardów ochrony małoletnich lub swoim zachowaniem dopuścił się naruszenia dobra małoletniego, Dyrektor Ośrodka może m.in.:
- a) przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie małoletniego, która ma celu zmniejszenie ryzyka powtórzenia się problemu,
 - b) nakazać pracownikowi wykonywanie pracy pod nadzorem, wyznaczając do tego celu innego pracownika bądź bezpośredniego przełożonego,
 - c) odsunąć pracownika od pracy z małoletnim,
- 5) w przypadku podejrzenia, iż mogło dojść do popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor Ośrodka lub osoba do tego uprawniona, niezwłocznie zawiadamia rodziców lub opiekunów dziecka o zdarzeniu,
- 6) jeśli zdarzenie ma charakter przestępstwa – każdorazowo zawiadamia się policję lub prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa,
- 7) w ramach wsparcia małoletniego lub jego rodziny, organizuje się pomoc psychologiczną,
- 8) przekazuje się prowadzenie sprawy rodziny innemu pracownikowi,
- 9) informacja o podjętych działaniach jest przekazywana do akt osobowych pracownika.

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§ 9

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych i ustawach sektorowych z zakresu działania Ośrodka m.in. w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

W celu realizacji tej ochrony, pracowników i współpracowników Ośrodka obowiązuje:

- 1) zachowanie tajemnicy co do danych osobowych, które przetwarzają oraz sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem,
- 2) udostępnianie danych osobowych małoletniego, wyłącznie osobom i podmiotom do tego uprawnionym, na podstawie odrębnych przepisów prawa lub na podstawie zgody rodzica/opiekuna,
- 3) pracownik socjalny, który uprawniony jest do przetwarzania danych osobowych małoletniego, udostępnienia je na potrzeby postępowania dotyczącego procedury Niebieskie Karty prowadzonego przez Zespół Interdyscyplinarny.

§ 10

1. Pracownik Ośrodka, nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece, bez ich zgody.
2. Pracownik Ośrodka, w uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody na piśmie (w tym w e-mail, sms, mms, o ile nadawca jest możliwy do identyfikacji), pracownik podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
3. Pracownik Ośrodka, nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik Ośrodka jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 11

Pracownicy Ośrodka respektując prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę jego wizerunku.

§ 12

1. Pracownikowi Ośrodka, nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (tj. filmowania, fotografowania) na terenie Ośrodka, bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.

2. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego, pracownik może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić sposób uzyskania takiej zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów, danych kontaktowych opiekuna małoletniego, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego, stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 13

1. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego, należy zarówno małoletniego jak i jego opiekuna, poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany, np. że umieszczony zostanie na stronie internetowej Ośrodka, w celach promocyjnych działań prowadzonych przez Ośrodek. Utrwalenie wizerunku małoletniego wymaga pisemnej zgody jego opiekuna.
2. Upublicznienie przez pracownika Ośrodka wizerunku małoletniego, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj.: fotografia, nagranie audio-wideo), wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. W celu realizacji materiału medialnego, można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia Ośrodka. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje Dyrektor, wyznaczając kierownika właściwego działu, do spowodowania przygotowania wybranego pomieszczenia, w celu realizacji materiału medialnego, w taki sposób, by nie było możliwości filmowania małoletnich przebywających na terenie Ośrodka.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 14

1. Za sposób użytkowania przez małoletniego z urządzeń elektronicznych na terenie Ośrodka, będących własnością jego lub rodziców lub opiekunów, odpowiadają rodzice i opiekunowie.
2. Na terenie siedziby Ośrodka lub podmiotu współpracującego, małoletni mogą skorzystać z wyznaczonych komputerów z dostępem do Internetu, wyłącznie za zgodą pracownika Ośrodka, bądź osób współpracujących z Ośrodkiem.
3. Pracownik Ośrodka bądź inne osoby współpracujące z Ośrodkiem, mają obowiązek poinformowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z komputera z dostępem do Internetu.
4. Osobą odpowiedzialną za nadzór nad sposobem korzystania przez małoletniego z urządzeń i z Internetu w Ośrodku, jest każdorazowo aktualny opiekun faktyczny.
5. W celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu podczas korzystania z Internetu i komputerów w Ośrodku, komputery muszą posiadać odpowiednie zabezpieczenia wykonane przez informatyka, w tym blokowanie stron potencjalnie niebezpiecznych.

Monitoring Standardów ochrony małoletnich

§ 15

1. Wyznaczony pracownik Ośrodka, sprawuje nadzór nad sposobem realizacji Standardów ochrony małoletnich w Ośrodku. Do jego zadań należy też prowadzenie Rejestru zgłoszeń naruszeń Standardów.
2. Wyznaczony pracownik, przeprowadza raz w roku monitoring sposobu realizacji Standardów ochrony małoletnich.
3. Monitoring obejmuje, analizę przypadków naruszeń i sposobów reagowania na nie, a także zapisów w Standardach wymagających zmiany.
4. Pracownik odpowiedzialny za nadzór nad realizacją Standardów, zobowiązany jest do przeprowadzania wśród pracowników i współpracowników Ośrodka (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór określony został w Załączniku Nr 5 do niniejszych Standardów.
5. W ankiecie pracownicy Ośrodka, mogą zgłosić dostrzeżoną potrzebę zmiany w Standardach oraz wskazywać na ich naruszenia.
6. Wyniki ankiety służą do opracowania raportu, który przedstawia się Dyrektorowi Ośrodka.
7. W razie konieczności, opracowuje się propozycje zmiany w obowiązujących Standardach, które przedkładane są Dyrektorowi Ośrodka.
8. Dyrektor zatwierdza zmiany w Standardach ochrony małoletnich, jeżeli uzna je za zasadne.
9. W trakcie procesu monitoringu Standardów, Dyrektor może wyznaczyć osobę/osoby do przeprowadzenia ankiety wśród małoletnich, na temat ich świadomości w zakresie możliwości skorzystania z różnych form pomocy, oferowanych przez Ośrodek w przypadku krzywdzenia małoletniego. Wzór Ankiety stanowi Załącznik Nr 6 do Standardów.

Zasady udostępniania Standardów ochrony małoletnich rodzicom, opiekunom, małoletnim oraz pracownikom i współpracownikom Ośrodka

§ 16

1. „Standardy ochrony małoletnich” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie są dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników, współpracowników Ośrodka, małoletnich oraz ich rodziców i opiekunów.
2. Dokument opublikowany będzie na stronie internetowej Ośrodka oraz na tablicach informacyjnych w siedzibie.
3. Dokument zostanie udostępniony do wglądu rodzicom/opiekunom małoletnich przed rozpoczęciem ich udziału w zajęciach, warsztatach itp. przedsięwzięciach organizowanych przez Ośrodek lub na zlecenie Ośrodka. Rodzice/opiekunowie podpisują stosowne oświadczenie o zapoznaniu się z ich treścią, jak również zapoznają dzieci ze „Standardami ochrony małoletnich” w wersji skróconej, dostosowanej dla małoletnich. Druk oświadczenia został określony w Załączniku Nr 3 do Zarządzenia.
4. Przedstawiciele podmiotów współpracujących z Ośrodkiem, a także wolontariusze, będą informowani o obowiązujących w Ośrodku „Standardach ochrony małoletnich” i o konieczności ich przestrzegania. Przedstawiciele tych podmiotów, a także wolontariusze, poświadczają ten fakt poprzez złożenie oświadczenia na druku stanowiącym Załącznik Nr 3 do Zarządzenia.
5. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 i ust. 4, są przekazywane do pracownika ds. pracowniczych.

.....
(imię i nazwisko)

..... lub Nr paszportu:
(PESEL)

.....
(adres zamieszkania)

Oświadczenie

(o niekaralności i o braku toczących się postępowań karnych i dyscyplinarnych)

Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia^(*): ☐ - tak ☐ - nie

i oświadczam, że nie byłem/byłam prawomocnie skazany/skazana za czyny zabronione, odpowiadające przestępstwom przeciwko życiu i zdrowiu lub przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, lub handlu ludźmi, lub znęcaniu się fizycznym bądź psychicznym nad inną osobą, ani za przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne, ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
(data i czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)

^(*) właściwe zaznaczyć znakiem „X”

Pouczenie:

art. 233 § 1 Kodeksu karnego - „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

art. 233 § 6 Kodeksu karnego – „Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.”.

.....
(imię i nazwisko)
..... lub Nr paszportu lub innego dokumentu:
(PESEL)
.....
(adres zamieszkania)

Oświadczenie

(składane przez osobę niebędącą obywatelem/obywatelką Rzeczypospolitej Polskiej)

Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia^(*):

☐ - tak ☐ - nie

Oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo państwa:

- 1). ,
2).

i przedkładałam informację z rejestru karnego tego państwa/tych państw, uzyskaną do celów działalności zawodowej lub wolontarystycznej, związanej z kontaktami z dziećmi ^(*):

☐ - tak ☐ - nie ☐ - nie dotyczy

2. W ostatnich 20 latach zamieszkiwałam/zamieszkiwałem w państwach niżej wymienionych, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo/państwa obywatelstwa:

- 1).
2).

i przedkładałam informację z rejestru karnego tego państwa/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontarystycznej związanej z kontaktami z dziećmi ^(*):

☐ - tak ☐ - nie ☐ - nie dotyczy

3. Prawo państwa mojego obywatelstwa, nie przewiduje wydawania informacji, do celów działalności zawodowej lub wolontarystycznej, związanej z kontaktami z dziećmi, dlatego przedkładałam informację z rejestru karnego tego państwa^(*):

☐ - tak ☐ - nie ☐ - nie dotyczy

4. Prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontarystycznej, związanej z kontaktami z dziećmi, ani nie prowadzi rejestru karnego, dlatego oświadczam, że nie byłem/byłam prawomocnie skazany/skazana w tym państwie za czyny zabronione, odpowiadające przestępstwom przeciwko życiu i zdrowiu lub przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, lub handlu ludźmi lub znęcaniu się fizycznym bądź psychicznym nad inną osobą ^(*):

☐ - tak ☐ - nie ☐ - nie dotyczy

5. W żadnym państwie nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/dopuściłam się czynów zabronionych^(*):

☐ - tak

☐ - nie

☐ - nie dotyczy

6. Nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu, lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi^(*):

☐ - tak

☐ - nie

☐ - nie dotyczy

.....
(data i czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)

.....
(data, podpis i pieczęć pracownika przyjmującego oświadczenie)

^(*) właściwe zaznaczyć znakiem „X”

Pouczenie:

art. 233 § 1 Kodeksu karnego - „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

art. 233 § 6 Kodeksu karnego – „Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.”.

Rekomendowane sposoby zachowania
pracowników i osób współpracujących podczas pracy z małoletnimi
Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie

1. Małoletni mogą być nagradzani m.in. za:

- ✓ stosowanie się do ustalonych zasad i uzgodnień
- ✓ zaangażowanie w wykonane działania
- ✓ wywiązywanie się z podjętych zobowiązań
- ✓ udzielanie pomocy innym
- ✓ wykazywaną aktywność podczas zajęć w grupie

2. Wzmacnianie pozytywnych zachowań małoletnich, poprzez:

- ✓ pochwałę (podziękowanie) w formie indywidualnej
- ✓ pochwałę (podziękowanie) w obecności grupy
- ✓ pochwałę przekazaną w obecności rodziców
- ✓ wyznaczanie małoletniego, jako osoby do prowadzenia określonych działań
- ✓ przydzielenie zadania do wykonania ze wskazaniem na jego znaczenie
- ✓ prawo wyboru ulubionej zabawy dla całej grupy
- ✓ drobne nagrody rzeczowe

3. Wobec małoletnich mogą być zastosowane negatywne „konsekwencje”, w razie uzasadnionej konieczności wynikającej z:

- nieprzestrzegania ustalonych norm i zasad
- stwarzania sytuacji niebezpiecznych dla siebie i innych
- zachowań agresywnych
- niszczenia wytworów pracy innych i ich własności
- niewywiązywania się z podjętych obowiązków,

4. Do negatywnych „konsekwencji” należą:

- upomnienie słowne indywidualne (przypomnienie obowiązujących zasad)
- upomnienie słowne w obecności grupy
- poinformowanie rodziców o negatywnym zachowaniu małoletniego
- czasowe odsunięcie od zabawy czy zajęć
- rozmowa na temat zachowania małoletniego – przedstawienie negatywnych następstw takiego zachowania i skłonienie go do przemyślenia zmiany sposobu postępowania
- zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji
- spędzanie kilku minut na osobności, w odseparowaniu od grupy
- wykonanie określonej pracy na rzecz osoby poszkodowanej bądź grupy
- wykluczenie możliwości uczestnictwa w zajęciach w danym dniu

Zgłoszenie-informacja

1. Imię i nazwisko małoletniego:
2. Imię i nazwisko rodzica/opiekuna podejrzanego o stosowanie przemocy wobec małoletniego:
3. Adres zamieszkania: Telefon:
4. Krótki opis sytuacji:
5. Opis podjętych działań:

.....
(data, podpis i pieczęć pracownika zgłaszającego)

.....
(data, podpis i pieczęć osoby przyjmującej zgłoszenie)

Ankieta

dla pracowników i współpracowników Ośrodka (*)

L.p.	Wyszczególnienie	tak	nie
1.	Czy znasz Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Ośrodku?	☐	☐
2.	Czy zapisy w tym dokumencie są dla Ciebie zrozumiałe?	☐	☐
3.	Czy wiesz jakie są symptomy krzywdzenia małoletniego?	☐	☐
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?	☐	☐
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach przez jakiegoś pracownika lub współpracownika Ośrodka?	☐	☐
6.	Czy masz uwagi, sugestie, przemyślenia związane z funkcjonującymi w Ośrodku „Standardami ochrony małoletnich”? (Jeżeli tak, to napisz pod tabelą)	☐	☐
7.	Czy jakieś działanie wynikające z przyjętych Standardów uznajesz za zbędne lub trudne lub niechętnie go realizujesz? (jeżeli tak to podaj powody)	☐	☐
8.		☐	☐
9.		☐	☐

(*) wstawić znak „X” we właściwą ☐ ”

Wypowiedź do pytania 6:

.....

.....

.....

Wypowiedź do pytania 7:

.....

.....

.....

Ankieta

dla rodziców, opiekunów i małoletnich korzystających z usług Ośrodka^(*)

L.p.	Wyszczególnienie	tak	nie
1.	Czy znasz Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Ośrodku	☐	☐
2.	Czy zapisy w tym dokumencie są dla Ciebie zrozumiałe?	☐	☐
3.	Czy wiesz jakie są symptomy krzywdzenia małoletniego?	☐	☐
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?	☐	☐
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach przez jakiegoś pracownika Ośrodka?	☐	☐
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Ośrodku „Standardami ochrony małoletnich”? (Jeżeli tak, to napisz pod tabelą)	☐	☐
7.	Czy jakieś działanie wynikające z przyjętych Standardów uznajesz za zbędne lub trudne lub niechętnie go realizujesz? (jeżeli tak to podaj powody)	☐	☐
8.		☐	☐
9.		☐	☐

(*) wstawić znak „X” we właściwą ☐ ”

Wypowiedź do pytania 6:

.....

.....

.....

Wypowiedź do pytania 7:

.....

.....

.....

Karta

okresowej oceny Standardów ochrony małoletnich

I. Czy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie (*):

1. Standardy ochrony małoletnich dotyczą wszystkich i są stosowane wobec wszystkich pracowników i współpracowników Ośrodka? ☐ - tak ☐ - nie
2. Jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za monitoring realizacji Standardów oraz czy określono jej zadania? ☐ - tak ☐ - nie
3. Jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za monitoring bezpieczeństwa sieci komputerowej ☐ - tak ☐ - nie

II. Czy w Standardach ochrony małoletnich określono (*):

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu? ☐ - tak ☐ - nie
2. Sposób reagowania na przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia? ☐ - tak ☐ - nie
3. Zasady prowadzenia rejestru interwencji? ☐ - tak ☐ - nie
4. Zasady bezpiecznych relacji pracownik-małoletni? ☐ - tak ☐ - nie
5. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych? ☐ - tak ☐ - nie
6. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich? ☐ - tak ☐ - nie
7. Zasady przygotowania pracowników do stosowania standardów i sposób dokumentowania tej czynności? ☐ - tak ☐ - nie
8. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów? ☐ - tak ☐ - nie
9. Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko? ☐ - tak ☐ - nie

III. Czy Standardy ochrony małoletnich są (*):

1. opublikowane na stronie internetowej Ośrodka? ☐ - tak ☐ - nie
2. promowane wśród pracowników? ☐ - tak ☐ - nie
3. promowane wśród rodziców/opiekunów? ☐ - tak ☐ - nie
4. dostosowane do możliwości zrozumienia przez małoletnich? ☐ - tak ☐ - nie
5. dostosowane do małoletnich z niepełnosprawnościami lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi? ☐ - tak ☐ - nie

IV. Stosowanie zasad określonych w Standardach ochrony małoletnich^(*):

1. Czy w trakcie rekrutacji pracowników, prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy oraz sprawdzane są ich referencje ? ☐ - tak ☐ - nie
2. Czy w każdym przypadku, Ośrodek posiada informacje z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczenie pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym lub kierowniczym, o niekaralności? ☐ - tak ☐ - nie
3. Czy w przypadku pracowników, zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi, Ośrodek posiada złożone przez nich oświadczenia o niekaralności? ☐ - tak ☐ - nie
4. Czy Ośrodek dokonał sprawdzenia i posiada w dokumentacji informację o każdym pracowniku, iż jego dane nie znajdują się w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym? ☐ - tak ☐ - nie
5. Czy Ośrodek przyjmuje od pracowników raz na dwa lata, oświadczenia dotyczące niekaralności lub braku toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych, za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego? ☐ - tak ☐ - nie

V. Edukacja pracowników w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i udzielania im pomocy w sytuacjach zagrożenia^(*):

1. Czy pracownicy znają i potrafią rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich? ☐ - tak ☐ - nie
2. Czy pracownicy znają procedurę podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich? ☐ - tak ☐ - nie
3. Czy pracownicy pracujący z dziećmi, posiadają wiedzę i są przygotowani, by edukować je na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, a także ich praw, problemu przemocy rówieśniczej i zagrożeń bezpieczeństwa w Internecie? ☐ - tak ☐ - nie
4. Czy pracownicy mają dostęp do materiałów edukacyjnych dla dzieci i dla rodziców i czy je wykorzystują? ☐ - tak ☐ - nie

VI. Procedury dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich^(*):

1. Czy określone zostały zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi? ☐ - tak ☐ - nie
2. Czy pracownicy Ośrodka mają wiedzę nt. które zachowania są niedozwolone, a które pożądane w kontakcie z małoletnim? ☐ - tak ☐ - nie
3. Czy w Ośrodku istnieją procedury, określające sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony członków rodziny, rówieśników, osób trzecich, w tym pracowników? ☐ - tak ☐ - nie
4. Czy w Ośrodku opracowane zostały zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia? ☐ - tak ☐ - nie

5. Czy pracownicy posiadają informacje dotyczące podmiotów, które mają w swoim zakresie działania, prawo do interwencji i udzielania pomocy w sytuacjach krzywdzenia małoletnich (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia) ? ☐ - tak ☐ - nie
6. Czy w Ośrodku znajdują się informacje z numerami telefonów (np. telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży), dostępne dla klientów i ich dzieci, również poza godzinami pracy Ośrodka? ☐ - tak ☐ - nie
7. Czy prowadzony jest rejestr przypadków dotyczących zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia małoletnich oraz podejmowanych interwencji przez pracowników?
☐ - tak ☐ - nie

(*) wstawić znak „X” we właściwą ☐ ”

Przepisy prawne regulujące kwestie ochrony małoletnich

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 roku (Dz.U. z 1991 Nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r., poz. 560).
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2809).
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r., poz. 17).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 37).
7. Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 1550 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024 r., poz. 424 ze zm.).
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. poz. 1870).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571).
11. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177).
12. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. – o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2509).
13. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r., poz. 1610 ze zm.).
14. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/we (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 119, str. 1).
15. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w m.st. Warszawie na lata 2021-2025 (Uchwała Rady m.st. Warszawy Nr LVI/1769/2021 z 18.11.2021 r.).

Standardy ochrony małoletnich
obowiązujące w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie
(wersja skrócona **przeznaczona dla małoletnich i ich rodziców i opiekunów**)

Podczas pobytu w naszym Ośrodku Pomocy Społecznej każda osoba małoletnia, w tym również i Ty, ma prawo i może czuć się bezpiecznie.
Każda osoba, także Ty – ma prawo do prywatności i przestrzeni osobistej. Dlatego szanujemy nawzajem nasze granice.
Wiedz, że chcemy i będziemy Cię traktować przyjaźnie. Będziemy szanować Twoją godność.
W kontaktach z nami masz prawo wyrażać swoje myśli i uczucia bez obawy, że zostaną użyte przeciwko Tobie.
W naszym Ośrodku, wszyscy pracownicy i wolontariusze, zawsze będą służyć Ci pomocą. Możesz się do nich zwracać w każdej sprawie i w każdym czasie, jeżeli czujesz zagrożenie.
Pamiętaj, że w przypadku jakichkolwiek problemów, masz prawo zgłosić się do pracownika Ośrodka po pomoc. Jego obowiązkiem jest zapewnienie Tobie wsparcia, w razie potrzeby.
Pamiętaj, że Ośrodek Pomocy Społecznej jest miejscem, gdzie możesz szukać wsparcia i pomocy. Mamy tutaj pracowników, którzy wiedzą jak najlepiej to czynić.
Jesteśmy tutaj, aby Ciebie wysłuchać i porozmawiać. Wierzimy, że to pomoże Tobie i nam w rozwiązaniu wielu Twoich problemów, kiedy się pojawią.
Musisz też wiedzieć, że w Ośrodku nie są i nie będą tolerowane żadne formy agresji – fizycznej, słownej, psychicznej, również Twoje. Nie ma na to naszej zgody!
Nie są tu akceptowane żadne formy przemocy, w tym fizycznej lub psychicznej.
W naszym Ośrodku nie tolerujemy dyskryminacji ani faworyzowania kogokolwiek. Każda osoba małoletnia, jest traktowana przez pracowników Ośrodka, tak samo.
Jeśli czujesz się zagrożony/a, niepewny/a lub jesteś świadkiem niewłaściwego zachowania, dorosłego lub równie młodego człowieka jak Ty, natychmiast zgłoś to pracownikowi.
Jeśli widzisz, że ktoś z kolegów lub koleżanek ma problem lub jest w trudnej sytuacji, zachęcaj go/ją do szukania pomocy w naszym Ośrodku.

Jeśli potrzebujesz pomocy natychmiast, możesz ją uzyskać dzwoniąc pod numer:

☒ Telefonu alarmowego:

112

☒ Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży:

116 111

☒ Telefonu zaufania Rzecznika Praw Dziecka:

800 12 12 12

☒ Telefonu dla ofiar przemocy domowej Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:

800 120 002

Możesz też wysłać e-mail:

❖ **Biuro Rzecznika Praw Dziecka**

e-mail: rpd@brpd.gov.pl

❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**

e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info

Oświadczenie

o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich
obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze Standardami ochrony małoletnich, przyjętymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie - Jeziornie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(data, czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)

Rejestr
zgłoszeń naruszeń Standardów ochrony małoletnich

L.p.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca	Czego naruszenie dotyczy	Kto jest wskazany jako naruszający Standardy	Uwagi